Fråga för muntligt besvarande O-000110/2018
till kommissionen
Artikel 128 i arbetsordningen
Judith Sargentini, Ska Keller, Jean Lambert, Josep-Maria Terricabras, Bodil Valero, Romeo Franz, Eva Joly
för Verts/ALE-gruppen

Angående: Behovet av en mekanism för demokrati, rättsstatlighet och grundläggande rättigheter

För två år sen antog parlamentet ett lagstiftningsinitiativ om inrättande av en EU-mekanism för demokrati, rättsstatlighet och grundläggande rättigheter (DRG)[1]. I resolutionen rekommenderas att en interinstitutionell EU-pakt inrättas för DRG. En sådan pakt skulle omfatta en årlig DRG-rapport om hur medlemsstaterna respekterar de värden som fastställs i artikel 2 i EU-fördraget, plus landsspecifika rekommendationer, som skulle tjäna som utgångspunkt för en interparlamentarisk debatt och en permanent DRG-politisk cykel inom institutionerna. DRG-pakten skulle ersätta den krisdrivna, ryckiga och politiserade modell som idag präglar EU-institutionernas respons på DRG-frågor i EU. Tyvärr har rådet och kommissionen inte anslutit sig till arbetet med att inrätta en DRG-pakt. Med tanke på de växande DRG-utmaningarna i EU – som vi exempelvis kan se i de situationer som utlöst förfaranden enligt artikel 7.1 i EU-fördraget och ramverket för rättsstatsprincipen, överträdelseförfaranden och förhandlingar vid EU-domstolen, inrättande av en grupp inom Europaparlamentet med uppdrag att övervaka rättsstatsprincipen samt flera utfrågningar och resolutioner – står det klart att EU snarast behöver en permanent och objektiv mekanism för att hantera dessa grundläggande utmaningar.

Mot denna bakgrund undrar vi följande:

1. Håller kommissionen med om att det nuvarande tillvägagångssättet är ohållbart, eftersom det har visat sig oförmöget att förhindra eller verkligen åtgärda allvarliga överträdelser av artikel 2 i EU-fördraget?

2. Håller kommissionen med om att artikel 7 i EU-fördraget inte på egen hand räcker till för att ge verkningsfull respons på sådana överträdelser, särskilt inte om förfaranden pågår mot fler än en medlemsstat, och att det därför behövs en kompletterande och permanent interinstitutionell mekanism för att hantera de växande DRG-utmaningarna?

3. Kommissionen har föreslagit att krav på rättstatlighet ska ställas i unionens budget[2]. Håller kommissionen med revisionsrätten[3] om att det behövs bättre specificering av vägledande källor för att fastställa generella brister när det gäller rättsstatens principer i medlemsstaterna, och att DRG-pakten innehåller en lämplig mekanism för att fastställa sådana brister?

4. Kommer kommissionen att föreslå inrättande av en DRG-pakt i sitt kommande meddelande om rättsstatlighet?

Ingiven: 3.10.2018
Vidarebefordrad: 5.10.2018
Sista svarsdag: 12.10.2018

[1] Europaparlamentets resolution av den 25 oktober 2016 med rekommendationer till kommissionen om inrättande av en EU-mekanism för demokrati, rättsstatlighet och grundläggande rättigheter – Antagna texter, P8_TA(2016)0409.
[2] Kommissionens förslag till Europaparlamentets och rådets förordning om skydd av unionens budget vid generella brister när det gäller rättsstatens principer i medlemsstaterna (COM(2018)0324, 2 maj 2018).
[3] Revisionsrättens yttrande nr 1/2018, 17 juli 2018.